

LIETUVOS BANKAS

VARTOJIMO KREDITO RINKOS APŽVALGA

2013 m., liepa

Vartojimo kredito rinka

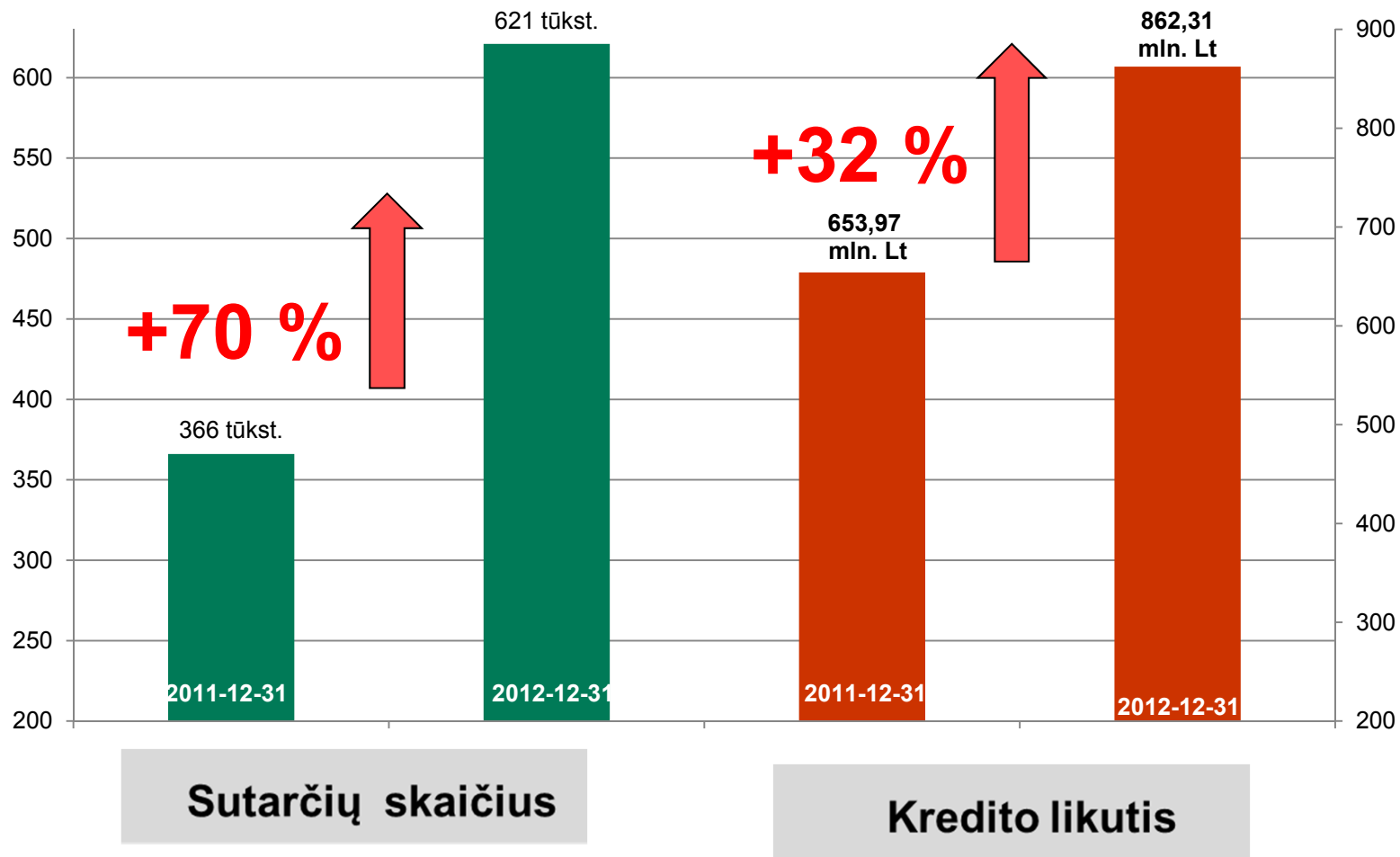
56 įmonės – ne kredito įstaigos, įrašytos į Viešąjį vartojimo kredito davėjų sąrašą

4 vartojimo kreditų rūšys:

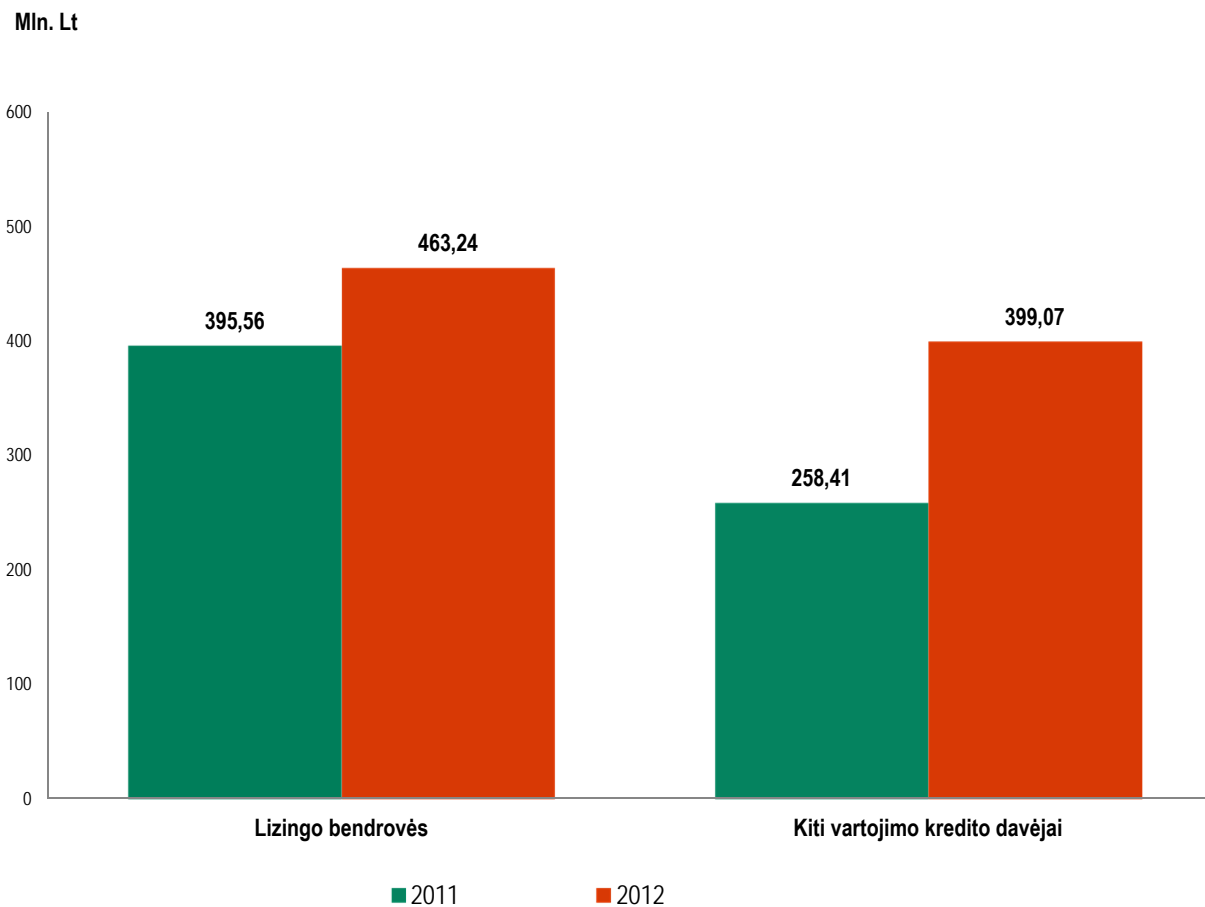

Vartojimo kredito rinka toliau pučiasi

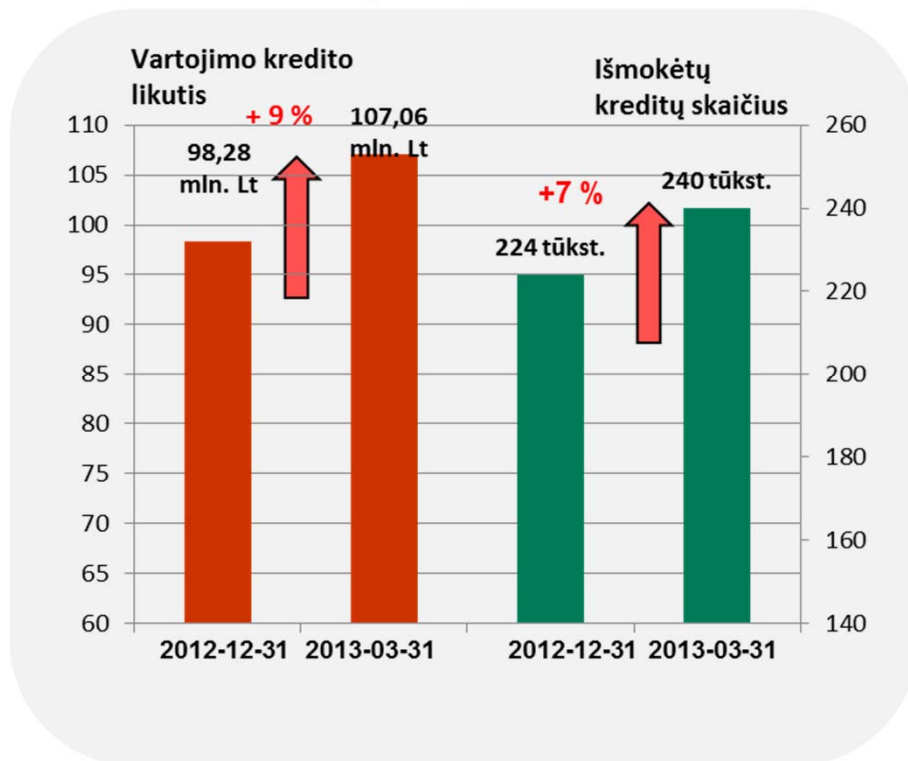
Vartojimo kreditai vejasi lizingą

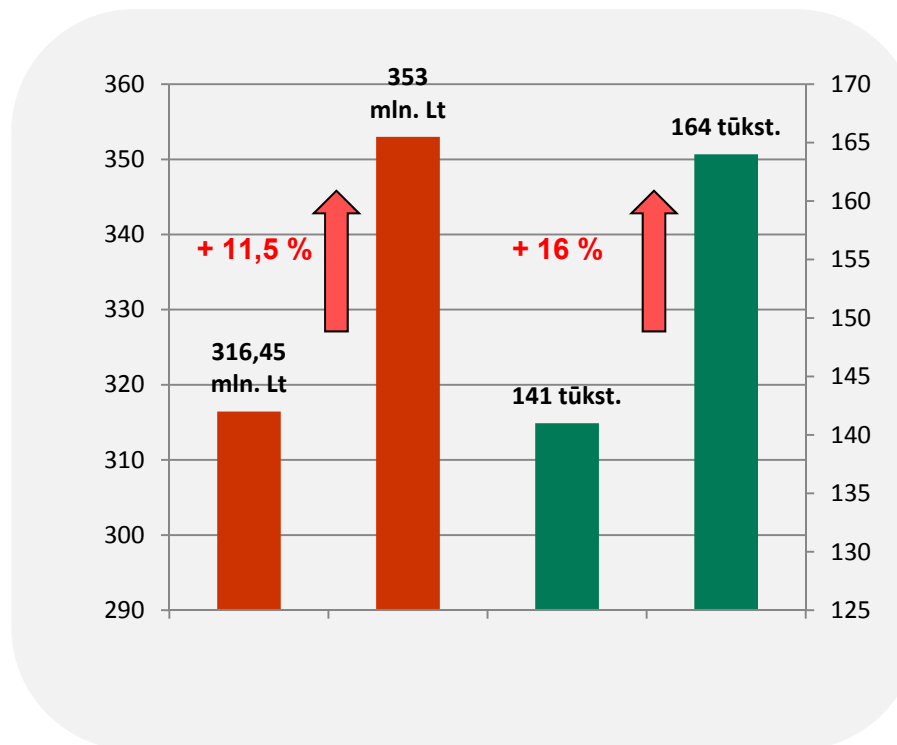

Šiomet sparčiausiai auga didesni nei 1000 Lt ir mažieji kreditai

Mažieji vartojimo kreditai

Didesni nei 1000 Lt vartojimo kreditai

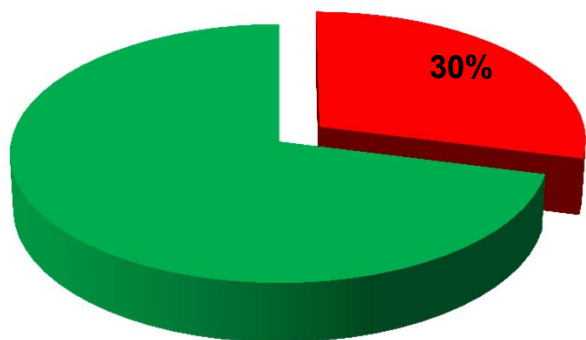

Kiek klientų nesugeba skolų gražinti laiku?

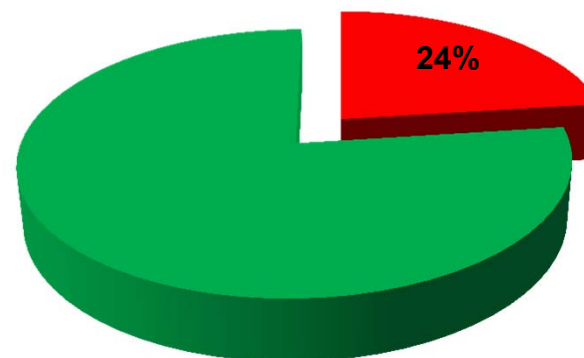
Mažieji (greitieji) kreditai

~ 72 tūkst. sutarčių

Didesni nei 1000 Lt kreditai

~ 39 tūkst. sutarčių

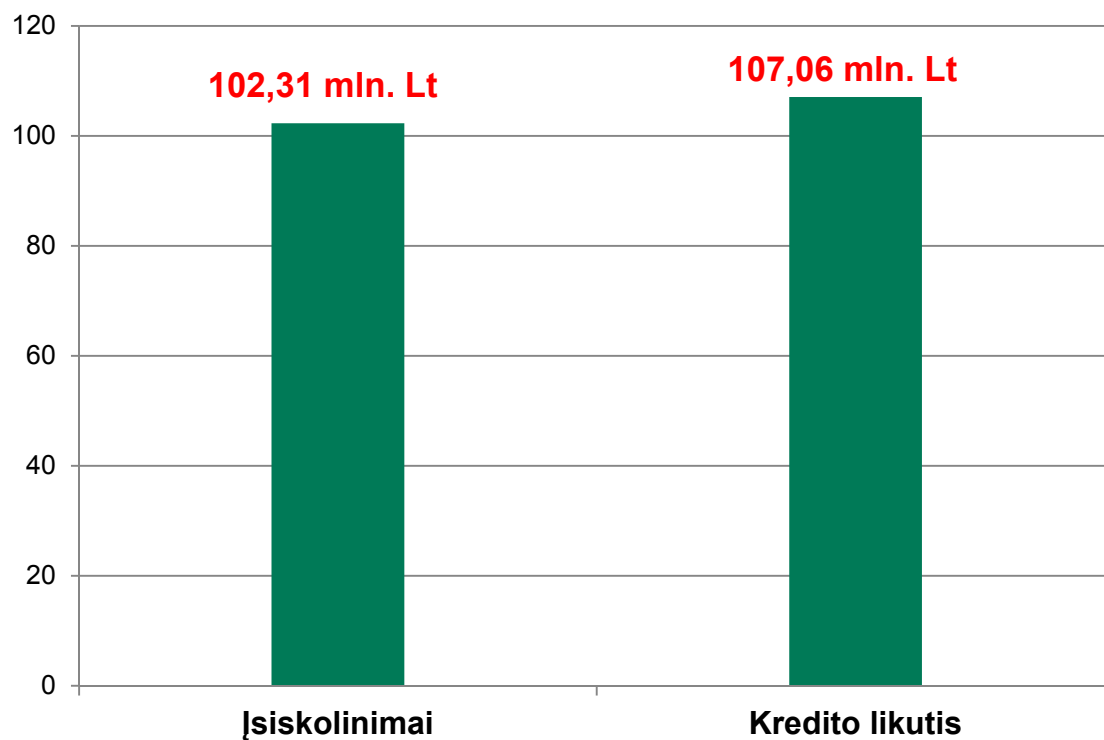

■ daugiau nei 60 dienų pradelsti mokėjimai

Kiek klientai įsiskolinę?

Mažieji kreditai

2013-03-31

Per metus klientų įsiskolinimai išaugo 50%

Sutarties pratęsimas – išsigelbėjimas ar miražas?

- Už mokestį pratęsinėjamas paskolos mokėjimo terminas
- Taip pratęstas kreditas nelaikomas pradelstu
- Pratęstų kreditų suma – apie **100 mln. Lt** arba **20 %** paskolų likučio.
- Vien mažųjų kreditų rinkoje – **42 mln.** arba **39 %** paskolų likučio.

Vartotojui:

- ▶ pabrangsta kreditas (mokesčiui nėra taikomos bedros vartojimo kredito kainos metinės normos lubos)
- ▶ sunkiau palyginti įvairias kreditavimo priemones

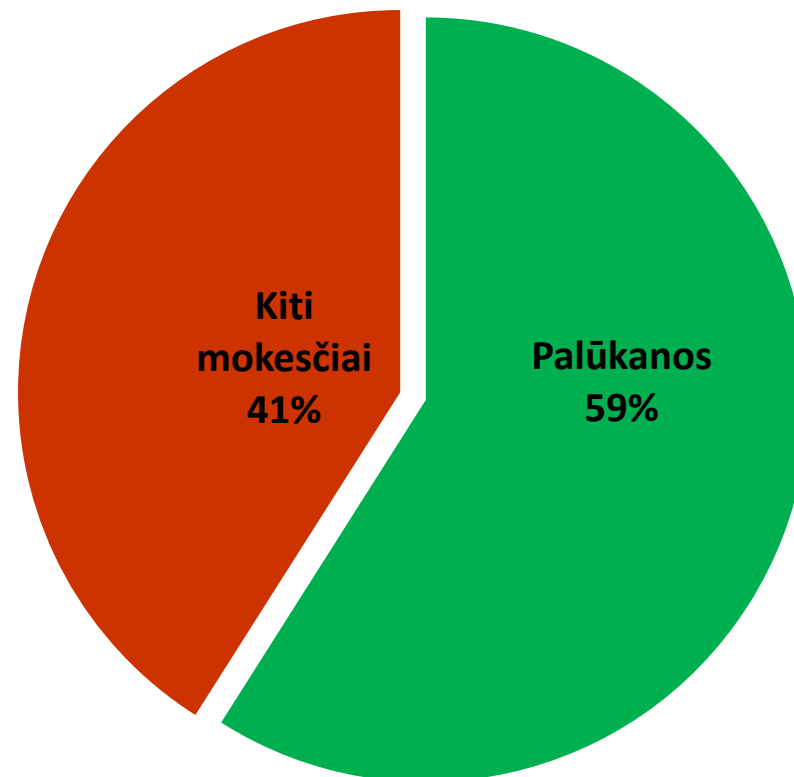
Kas sudaro mažojo kredito kainą?

Kiti mokesčiai:

- sutarties sudarymo,
- administravimo,
- sutarties priešlaikinio nutraukimo,
- komisiniai,
- Ir kt.

2012 m. vidutinė svertinė bendros mažojo vartojimo kredito kainos metinė norma – **177 %**;
palūkanų norma – **105 %**

2012 m. vartotojams mažieji kreditai kainavo **86,71 mln. Lt.**

Vartotojams žinotina!

- Pasirašęs vekselį vartojimo kredito gavėjas iš esmės praranda galimybę ginčyti skolą.
- Jei vartojimo kredito davėjas netinkamai įvertino kliento mokumą, jam vėluojant mokėti paskolą, netesybos ir mokesčiai neturėtų būti taikomi.
- Netesybos negali būti didesnės kaip 0,05 % pradelstos sumokėti sumos už kiekvieną pradelstą dieną
- Klientas nenurodydamas priežasties, gali atsisakyti vartojimo kredito sutarties per 14 kalendorinių dienų.
- Klientai gali ginti savo teises.

Per 2012 m. Lietuvos bankas gavo 44 skundus dėl vartojimo kreditų, o per I-ą šių metų ketvirtį – 12.

Kas lemia rinkos problemas?

- **Netinkamas kredito gavėjų mokumo vertinimas**
- **Neatsakingas skolinimasis, finansinio raštingumo spragos**
- **Agresyvi reklama ir kitos rinkodaros priemonės, paslaugų prieinamumas**

Jaunimas – ir toliau skolinasi itin aktyviai

- Bendras klientų skaičius **201,5 tūkst.**
- iš jų **71,8 tūkst. (36 %)** asmenys, jaunesni nei 25 m. amžiaus

Siūlymai problemoms spręsti

- ❑ **Vartojimo kredito įstatymu įpareigoti kredito davėjus visais atvejais tikrinti kliento mokumą duomenų bazėse („Sodros“ ir kt. duomenų bazės)**
- ❑ **Įstatyme numatyti pažeidimams proporcingas baudas (5-10 % nuo pajamų iš vartojimo kredito paslaugų) ir galimybę už šurkščius pažeidimus išbraukti iš kredito davėjų sąrašų**
- ❑ **Įstatymu įvirtinti teisingos, objektyvios reklamos reikalavimus, suteikti teisę priežiūros institucijai uždrausti klaidinančią reklamą**

Ačiū už dėmesį!